

Hulpmiddel Hertellingen

Instructie zitting gemeentelijk stembureau

Tijdens de zitting van het gemeentelijk stembureau worden processen-verbaal van de stembureaus (model N 10-1) gecontroleerd. Soms moet(en) er naar aanleiding van die controle (een deel van de) stembescheiden herteld worden. Bijvoorbeeld als er een onverklaard telverschil of een optelfout is. Het GSB besluit wat de vervolgstap is: onderzoek doen, (deels) hertellen of een fout corrigeren.

Dit hulpmiddel is gemaakt om het GSB te helpen bij het nemen van die beslissing en bij te dragen aan duidelijke communicatie tussen het GSB en de telteams. Door de stappen uit dit hulpmiddel nauwgezet te volgen, zorgt het GSB voor een betrouwbare uitkomst op gemeentelijk niveau en voorkomt het terugverwijzingen van het CSB.

Dit hulpmiddel kan gebruikt worden in de volgende stappen:

Controleformulier proces-verbaal N 10-1

- De OSV2020-invoerder, verkiezingsleider¹ of proces-verbaal controleur² kijkt welke fouten of opmerkelijke uitslagen in de software zijn geconstateerd (kolom 'aanleiding').
- Een GSB-lid beslist aan de hand van de geconstateerde fout wat de vervolgstap is en of er herteld moet worden (kolom 'wat te doen?').

Opdracht aan telteam

- Als er herteld moet worden, kruist het GSB-lid aan wat er herteld moet worden en geeft een duidelijke opdracht, zodat een telteam kan hertellen. (kolom 'wat moet er herteld worden?').
- Het telteam hertelt en geeft eventueel een toelichting (kolom 'toelichting uitvoer telling').

1. In OSV2020
2. Mocht je het proces zo hebben ingericht dat er eerst een controle van de papieren processen-verbaal gedaan wordt qua leesbaarheid, optellingen en opmerkelijke uitslagen dan kan dit hulpmiddel ook gebruikt worden om deze controle te doen.

Controle proces-verbaal van een stembureau (N 10-1)

Aanleiding	Wat te doen?
	Te bepalen door een GSB-lid. Bij een hertelling: geef een duidelijke opdracht aan het telteam met het formulier 'Opdracht aan het telteam'.
Algemene controle van het proces-verbaal.	
(Een deel van) het proces-verbaal is onleesbaar.	Tel de aantallen die onleesbaar zijn opnieuw.
Er is een bezwaar dat aanleiding geeft tot hertelling.	Bepaal per bezwaar wat een logische vervolgstap is.
Er is een bijzonderheid die aanleiding geeft tot hertelling.	Bepaal per bijzonderheid wat een logische vervolgstap is.
Er ontbreken handtekeningen van stembureauleden.	Probeer de stembureauleden, in het bijzonder de voorzitter, alsnog te laten ondertekenen tijdens de GSB-zitting. Vermeld dit stembureau, en de genomen stappen, in ieder geval in rubriek 1.2.2 van het proces-verbaal van het GSB.

Aanleiding	Wat te doen?
<p>Optelfouten in het proces-verbaal – dit zijn blokkerende fouten in OSV2020.</p>	
<p>Het aantal stemmen op een lijst komt niet overeen met de som van het aantal stemmen op de kandidaten van die lijst.</p>	<p>Er zit een optelfout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de optelfout (en de doorwerking naar het aantal uitgebrachte stemmen op een kandidaat (E) en het aantal getelde stembiljetten (H)) een onverklaard verschil in rubriek 2.3 van het proces-verbaal wegneemt.</p> <p> Corrigeer de optelfout op een corrigendum.</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het onverklaarde verschil is opgelost of alles herteld is. Het is verstandig met de lijst waar de oorspronkelijke telfout in zat te beginnen.</p>
<p>Het lijsttotaal van een lijst in rubriek 2.2 komt niet overeen met het lijsttotaal in rubriek 2.5.</p>	<p>Er zit een overnamefout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de overnamefout in rubriek 2.2 (en de doorwerking naar het totaal aantal uitgebrachte stemmen op een kandidaat (E) en het aantal getelde stembiljetten (H)) een onverklaard verschil in rubriek 2.3 wegneemt.</p> <p> Corrigeer de overnamefout op een corrigendum</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het ontstane onverklaarde verschil opgelost is of alles herteld is. Het is verstandig met de lijst waar de overnamefout in zat te beginnen.</p>
<p>Het aantal stembiljetten met een geldige stem op een kandidaat (E) komt niet overeen met de som van de uitgebrachte stemmen op de lijsten.</p>	<p>Er zit een optelfout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de optelfout (en de doorwerking naar het aantal uitgebrachte stemmen op een kandidaat (E) en het aantal getelde stembiljetten (H)) een onverklaard verschil in rubriek 2.3 van het proces-verbaal wegneemt.</p> <p> Corrigeer de optelfout op een corrigendum.</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het onverklaarde verschil is opgelost of alles herteld is. Het is verstandig met de lijst waar de oorspronkelijke telfout in zat te beginnen.</p>
<p>Het aantal uitgebrachte stemmen op een kandidaat (E), blanco (F) en ongeldig (G) klopt niet met het aantal getelde stembiljetten (H).</p>	<p>Er zit een optelfout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de optelfout een onverklaard verschil in rubriek 2.3 van het proces-verbaal wegneemt.</p> <p> Corrigeer de optelfout op een corrigendum.</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het onverklaarde verschil is opgelost of alles herteld is.</p>
<p>Het aantal geldige stempassen (A), volmachtbewijzen (B) en kiezerspassen (C) komt niet overeen met het aantal toegelaten kiezers (D).</p>	<p>Er zit een optelfout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de optelfout een onverklaard verschil in rubriek 2.3 van het proces-verbaal wegneemt.</p> <p> Corrigeer de optelfout op een corrigendum.</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het onverklaarde verschil is opgelost of alles herteld is. Het is verstandig te beginnen met de toegelaten kiezers.</p>
<p>Het verschil tussen het aantal toegelaten kiezers (D) en het aantal getelde stembiljetten (H) komt niet overeen met de waarde die is ingevuld bij er zijn meer/minder stembiljetten geteld.</p>	<p>Er zit een optelfout in het proces-verbaal Kijk of het corrigeren van de optelfout een onverklaard verschil in rubriek 2.3 van het proces-verbaal wegneemt.</p> <p> Corrigeer de optelfout op een corrigendum.</p> <p> Tel de stembescheiden van dit stembureau tot het onverklaarde verschil is opgelost of alles herteld is. Het is verstandig te beginnen met de toegelaten kiezers.</p>

Aanleiding	Wat te doen?
Opmerkelijke uitslagen in het proces-verbaal – dit zijn waarschuwingen in OSV2020.	
Er is geen verklaring gegeven voor het verschil tussen aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stembiljetten in rubriek 2.3.2.	<ul style="list-style-type: none"> • Tel het stembureau opnieuw. Begin met het aantal toegelaten kiezers. Als je de oorzaak van het verschil hebt gevonden hoef je niet door te tellen. • Is het stembureau helemaal geteld door het GSB en blijft het verschil (deels) bestaan? Dan hoef je niet door te tellen. Geef in rubriek 1.2.1 van het proces-verbaal van het GSB aan dat dit stembureau is herteld.
Het aantal blanco stemmen is opmerkelijk hoog (>3%).	<ul style="list-style-type: none"> • Hertel de blanco stemmen óf geef een logische verklaring voor het hoge aantal. Geef in elk geval aan wat je hebt gedaan in rubriek 1.2.2 van het proces-verbaal van het GSB.
Het aantal ongeldige stemmen is opmerkelijk hoog (>3%).	<ul style="list-style-type: none"> • Hertel de ongeldige stemmen óf geef een logische verklaring voor het hoge aantal. Geef in elk geval aan wat je hebt gedaan in rubriek 1.2.2 van het proces-verbaal van het GSB.
Het verschil tussen aantal toegelaten kiezers en getelde stembiljetten is opmerkelijk hoog (>2% of >15).	<ul style="list-style-type: none"> • Tel het stembureau in zijn geheel nogmaals. • Dit hoeft niet als het GSB al herteld heeft met precies hetzelfde resultaat als in proces-verbaal N 10-1 of als er twee keer door het GSB geteld is met precies hetzelfde resultaat. • Verklaar in rubriek 1.2.2 van het proces-verbaal van het GSB zo goed mogelijk wat de oorzaak van de opmerkelijke uitslag is en welke stappen het GSB heeft gezet deze te hertellen en onderzoeken.